

TOEKOMSTVISIE ALTON

Bloeiende toekomst voor Alton!

Op 12 mei en 25 juni is in twee workshops de toekomst voor de tuinbouw in Alton verkend met als doel "het schetsen/formuleren van een gezamenlijk beeld over de toekomst van de tuinbouw in Alton". Het resultaat van de bijeenkomsten is deze toekomstvisie voor Alton.

Ondernemersvereniging Alton

De Toekomstvisie Alton is een stap op de weg om "Alton als modern, toekomstbestendig en duurzaam tuinbouwgebied" tot stand te brengen. De ondernemers van Alton verenigen zich in een ondernemersvereniging om de toekomstvisie verder uit te werken, het draagvlak te vergroten en afspraken te maken om uitvoering te geven aan de visie.

Een modern tuinbouwgebied

Een toekomstbestendig vestigingsklimaat voor de tuinbouw voorziet in optimale productiefactoren en fysieke infrastructuur. Gemiddeld bepalen de productiefactoren op het bedrijf ieder voor een derde de productiekosten.

1. Productiemiddelen

grond, bedrijfsgebouwen, machines en installaties

2. Personeel

voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar met goed arbeidsethos

3. Energie en CO2

Warmte, elektriciteit en CO2

Fysieke infrastructuur

Breedband internet, ontsluiting, verlichting openbare weg.

Productiemiddelen

Automatisering en schaalvergroting zijn trends binnen de tuinbouw die al enige jaren gaande zijn. Tuinbouwbedrijven zijn dermate kapitaalintensief geworden dat het productieareaal per bedrijf steeds groter is geworden om de investeringen in automatisering te kunnen dekken. Wij constateren dat het middengebied van Alton I niet voorziet in courante kavels voor de tuinbouw. De kavels zijn dermate klein, liggen dermate

ingeklemd en kennen een dermate versnipperd eigendom dat transformatie naar andere functies hier noodzakelijk is. Tegelijkertijd liggen er aan de noordzijde en zuidzijde van Alton I ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor courante tuinbouw kavels. Aan de noordzijde van Alton I is dat het gebied tussen de spoorlijn, de Laanderweg, de Middenweg en het Noordereiland. Dit gebied kan ontsloten worden door de Altonstraat door te trekken. Aan de zuidzijde van Alton I is dat het gebied tussen de woonwijk (De Zeis, De Eg, De Dorsvlegel), de Middenweg en de Hasselaarsweg. Hier is ruimte voor uitbreiding van de bestaande tuinbouwbedrijven die aan de oostzijde van de Altonstraat gevestigd zijn. Alton II kent nauwelijks ruimtelijke problematiek en voorziet in voldoende courante kavels.

Personeel

Beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel met een goede arbeidsethos is essentieel voor tuinbouwbedrijven. Het vaste leidinggevend personeel komt vaak uit de directe omgeving/De Noord, terwijl het tijdelijke/seizoensgebonden

personeel vaak bestaat uit Oost-Europese arbeidsmigranten. Daarnaast werken er in de weekenden en vakanties veel jongeren uit De Noord bij de tuinbouwbedrijven. Er is een sterke sociale cohesie tussen de ondernemers in Alton en de bewoners van De Noord. Een goede leefbaarheid in De Noord versterkt het Altongebied en andersom.

Energie en CO2

Een betrouwbare energievoorziening is van essentieel belang voor tuinbouwbedrijven. Op dit moment hebben de tuinbouwbedrijven in Alton ieder een eigen energievoorziening, veelal bestaande uit gasgestookte WKK's en/of ketels. Een modern en toekomstbestendig tuinbouwgebied beschikt over collectieve energievoorzieningen zoals een (aard)warmtenet, CO2-net en elektriciteitsnet waarop overschotten en tekorten kunnen worden uitgewisseld cq. gekoppeld zijn aan een collectieve buffer. Wij werken de komende jaren samen met HVC en OCAP/Linde Gas aan het realiseren van een (collectieve) duurzame energie- en CO2-voorziening voor Alton en investeren daarmee in een toekomstbestendig en duurzaam Altongebied.

Kenmerken huidig Alton

Alton kenmerkt zich door relatief kleinschalige glastuinbouwbedrijven van 1 tot ca. 10 hectare. In Alton worden – vanwege de schaalgrootte – vooral sierteelproducten geteeld en dit zal naar verwachting in de toekomst zo blijven. Een aantal bolbloemen, zoals lelies en tulpen, wordt in de regio in de volle grond geteeld en vervolgens in Alton uitgeteeld en verkocht als sierteelproduct. Ook kenmerkt Alton zich als een gebied met zaadvermeerdering activiteiten.

De ondernemingen in Alton zijn veelal familiebedrijven, variërend van bedrijven waar recent de nieuwe generatie aan het roer is komen te staan, tot bedrijven met oudere ondernemers die tegen hun pensioen aan zitten en/of hun bedrijf verhuren aan derden. De leeftijd van de glasopstanden in Alton is relatief hoog met een goede staat van onderhoud. Van verromming of verloedering is geen sprake. Alton kent een goede ligging ten opzichte van Schiphol (1 uur rijden) en beschikt over een optimaal klimaat met veel daglicht en zonuren, milde winters en relatief koele zomers.

Typering toekomstig Alton

Onze gekweekte producten zijn hoogwaardige nicheteelten met een hoge toegevoegde waarde per vierkante meter. Producten zijn afkomstig van kleinschalige teelten en/of teelten met een unieke (lokale) afzetmarkt, waarvan veredeling en vermeerdering vaak een onderdeel zijn. De verwachting is dat (glas)tuinbouwbedrijven steeds meer schakels in de keten zelf gaan organiseren. Het herleiden van het product tot de oorsprong wordt steeds belangrijker i.v.m. ziekten en virussen. Zelf rassen ontwikkelen, vermeerderen, telen en vervolgens leveren aan de eindgebruiker zorgt voor minimale verspreiding van ziekten en virussen. Alton speelt samen met Agriport, Grootslag en Seed Valley (Enkhuizen en Warmenhuizen) een belangrijke rol in de glastuinbouwketen: van zaadje tot product voor de consument. Het Altongebied is geen groeiparel voor de toekomst. De nadruk ligt op borging van de economische vitaliteit door groei van de bestaande ondernemingen en het ruimtelijk optimaliseren van het bestaande glastuinbouwgebied. Door het optimaal inrichten en verbeteren van de ruimtelijke structuur ontstaat er ruimte voor inbreiding van enkele ondernemers van buitenaf. Bestaande en nieuwe ondernemers samen borgen de toekomst voor Alton, zonder leegloop en verromming.

Ambitie

Tuinbouwbedrijven in Alton gebruiken in 2030 voor de teelt van hun gewassen geen fossiele brandstoffen meer

Deze ambitie sluit aan bij de ambitie van de gemeente Heerhugowaard zoals vastgelegd in het 'Programma Duurzaamheid 2012-2015'

Organisatie

Invulling geven aan een toekomstbestendig en duurzaam Altongebied kunnen wij niet alleen. Wij zijn er van overtuigd dat dit in samenwerking met de gemeente Heerhugowaard, provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, banken, het landelijke programma Duurzame Modernisering Teeltareaal, HVC en andere (private) partijen wel gaat lukken. Daarom zullen wij ons organiseren in de Ondernemersvereniging Alton, waarvan het bestuur de deelnemende ondernemers in het gebied vertegenwoordigt. Wij streven ernaar alle ondernemers die in Alton gevestigd zijn (eigenaren en huurders) lid te laten worden van de Ondernemersvereniging. Daarnaast sluiten wij niet uit dat ten aanzien van het onderwerp energie er daarnaast een aparte organisatie wordt gevormd met belanghebbende ondernemers. Onderstaande figuur geeft onze visie op de organisatiestructuur weer.

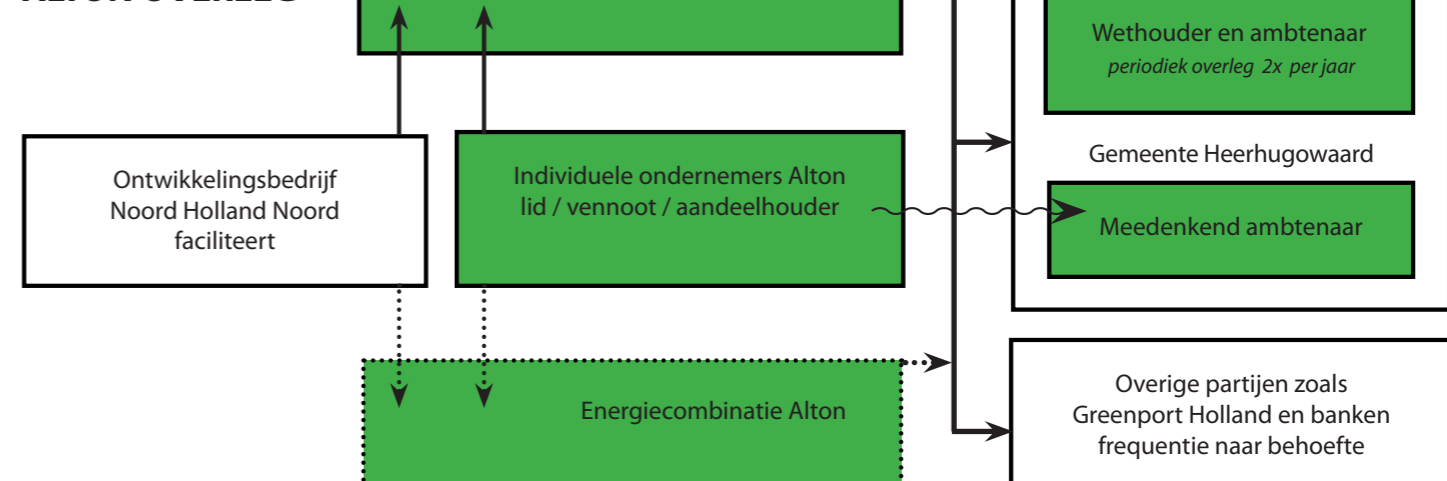
Gezamenlijke visie op de toekomst

Door onszelf te organiseren willen wij een duidelijk signaal afgeven dat wij een gezamenlijke visie op de toekomst hebben en dat we ook gedeelde belangen hebben. In de toelichting op het A3 verslag zijn de bespreekpunten per onderwerp uiteengezet.

Agenda

- 1 Duurzame energievoorziening
- 2 CO2 toepassing
- 3 Ruimtelijke indeling gebied
 - > Verbeteren structuur Alton I
 - > Ontwikkelingsmogelijkheden noord- en zuidzijde Alton I benutten /helderheid glasgrens
- 4 Collectieve waterzuivering
- 5 Bestemming 'tuinbouw' optimaal invullen
- 6 Openbare wegen en verlichting
- 7 Optimaliseren gebiedsbeheer
- 8 Breedbandinternet
- 9 Vestiging inplaatsers in Alton
- 10 Benutten regeling vrijwillige kavelruil/grondbank Stivas

ORGANISATIE ALTON OVERLEG

Ruimtelijke indeling gebied

De ruimtelijke structuur in Alton kan op enkele punten verbeterd worden voor de (glas) tuinbouw.

Alton I noord en zuid

Aan de noordzijde en zuidzijde van Alton I liggen ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor courante tuinbouwkavels die tot dusver niet benut worden. De noord- en zuidzijde van Alton I bieden ontwikkelingsmogelijkheden voor de tuinbouw bij een toepassing van de glasgrens conform de provinciale structuurvisie. Het gemeentelijke bestemmingsplan Buitengebied 2014 kijkt hiervan af door een beperkte invulling te geven. Helderheid over de glasgrens is gewenst.

Aan de noordzijde van Alton I is dat het gebied tussen de spoorlijn, de Laanderweg, de Middenweg en het Noordereiland. In de provinciale Structuurvisie 2040 is dit gebied aangeduid als glasconcentratiegebied, terwijl het in het bestemmingsplan Buitengebied 2014 niet volledig de bestemming Agrarisch – 1 (volwaardig glastuinbouwbedrijf) heeft. Dit gebied kan ontsloten worden door de Altonstraat door te trekken.

Aan de zuidzijde van Alton I biedt het gebied tussen de woonwijk (De Zeis, De Eg, De Dorsvlegel), de Middenweg en de Hasselaarsweg ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden. Dit gebied biedt met name ruimte voor uitbreiding van bestaande tuinbouwbedrijven die aan de oostzijde van de Altonstraat gevestigd zijn. Hier geldt echter een substantieel grotere afstand tot de Middenweg dan aan de noordzijde van Alton I. Teneinde het ruimtegebruik in Alton I te optimaliseren en schaalvergroting te faciliteren met zo courant mogelijke tuinbouwkavels dient de glasgrens verder richting de Middenweg op te schuiven, in overeenstemming met de afstanden die aan de noordzijde gehanteerd worden.

Alton I middengebied

Het middengebied in Alton I kenmerkt zich door kleine kavels, versnipperd eigendom en een ruimtelijke structuur die herinrichting naar courante, toekomstbestendige tuinbouwkavels niet mogelijk maakt. Transformatie naar andere functies dan tuinbouw is hier noodzakelijk.

Tegelijkertijd constateren wij een aangetoonde woningbehoefte in De Noord (zie enquête Kompas Op De Noord 2.0, mei-juli 2015). Invulling van de woningbehoefte zou wat ons betreft bij uitstek in dit gebied kunnen plaatsvinden. Hiermee wordt een win-win situatie gecreëerd, waarbij gelijktijdig de leefbaarheid van De Noord wordt verbeterd en een belangrijke bijdrage aan de revitalisering van Alton wordt geleverd.

Transformatie van dit gebied naar woningbouw dient zorgvuldig plaats te vinden, waarbij rekening gehouden dient te worden met de tuinbouwactiviteiten. Voldoende afstand tot de tuinbouwbedrijven is noodzakelijk, alsmede bewustzijn van toekomstige bewoners dat zij nabij een tuinbouwgebied wonen met de daarbij behorende activiteiten en mogelijke geluids- en geuroverlast.

Alton II

Alton II kent nauwelijks ruimtelijke problematiek en voorziet in voldoende courante kavels.

Ruimtelijke randvoorwaarden

De ruimtelijke problematiek in Alton vraagt om invulling van een aantal randvoorwaarden:

Duidelijkheid over de glasgrens tussen Alton I en de (woon)bebouwing aan de Middenweg;

Faciliteren transformatie door de gemeente Heerhugowaard van het middengebied in Alton I naar andere functies dan tuinbouw.

Doortrekken Altonweg t.b.v. ontsluiting gebied aan de noordzijde van Alton I.

Interpretatie planologie

Naast de ruimtelijke begrenzing in Alton I constateren wij dat technologische ontwikkelingen in de tuinbouw planologisch gezien tot problemen kunnen leiden. Hoewel het bestemmingsplan redelijk goed lijkt te voorzien in nieuwe ontwikkelingen, zullen we de komende jaren vast en zeker punten tegen komen die niet binnen het bestemmingsplan mogelijk zijn, maar wat ons betreft wel mogelijk zouden moeten zijn. Daarover gaan wij dan graag met de gemeente Heerhugowaard in gesprek. Een actueel voorbeeld is de toepassing van zuivere CO₂.

Toepassing van zuivere CO₂

Zuivere CO₂ wordt toegepast om gewassen te voorzien van extra voeding en om zomerstook (het laten draaien van WKK's voor alleen de CO₂) te beperken. Zuivere CO₂ wordt in de vorm van een tank/silo per as geleverd en verticaal bij het bedrijf geplaatst. Deze tank/silo is

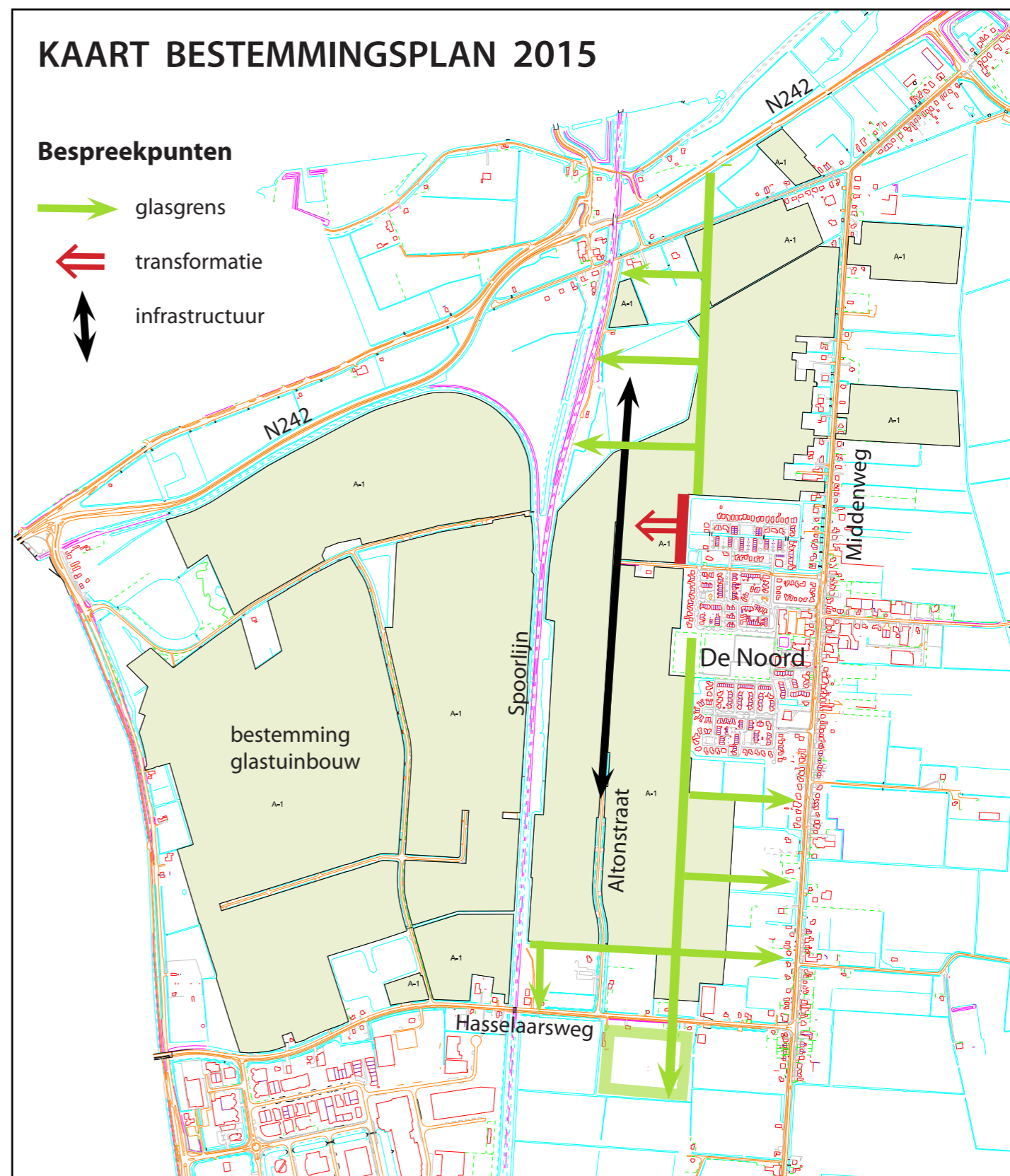
ca. 15m hoog en op dit moment niet zonder meer in het bestemmingsplan toegestaan.

KAART BESTEMMINGSPLAN 2015

Bespreekpunten

- glasgrens
- transformatie
- infrastructuur

Bestemmingsplan buitengebied Heerhugowaard 2015

Definitie glastuinbouwbedrijf - Agrarisch-1 (A-1):

Een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door het overwegend in kassen telen van gewassen, waarbij het bewerken, verwerken, of bewaren van gewassen op het eigen bedrijf is toegestaan, daaronder medebegrepen het bewerken, verwerken en bewaren van gewassen van derden als aanvulling op het eigen productieniveau, waarbij het eigen productieniveau niet mag worden overstegen.